

په اروپا کی دمیشته افغانانو د تولنو فدراسیون

فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا

Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe

سراژیرشدن پناهجویان و بحران سیستم پناهجویی در اروپا

۱۷ اگست ۲۰۱۵

باگسترش بسترشنجات دربرخی کشورهای آسیا و افریقا تعداد پناهجویانی که این دوقاره را ترک نموده و درهفت ماه اول سال ۲۰۱۵ داخل اروپا شده اند، بطور بیسابقه افزایش یافته است. گزارشات منتشره در شماره مؤرخ ۱۰ اگست ۲۰۱۵ روزنامه The Guardian و گزارش مؤرخ ۱۴ اگست ۲۰۱۴ صفحه انترنتی بی بی سی (انگلیسی) به حواله سازمان بین المللی مهاجرت ارقام ذیل را نشان میدهند:

- از طریق جزایر یونان ۱۳۴۰۰۰ پناهجو.

- از طریق بحیره مدیترانه به ایتالیا ۳۴۵۰۰۰ نفر (شامل مهاجرین و پناهجویان)

این ارقام ازدیاد ۴۰۰ فیصده پناهجویان را و به گفته Dimitri Avramopoulos کمیسار اتحادیه اروپا برای امورمهاجرت "بدترین بحران پناهندگی در اروپا بعد از جنگ جهانی دوم" را نشان میدهد. سراژیرشدن مهاجرین و پناهجویان به سواحل بحری نزدیک به اروپا درلیبیا و ترکیه و حرکت گروپی از آن سواحل بطرف اروپا در داخل اروپا به دو شکل ذیل انعکاس یافته است:

الف: برخی روزنامه ها بطور مثال روزنامه ستاندارد چاپ بلژیک و آرنولد کاسکنزگزارشگر مناطق جنگزده در رزنانه هالندی NRC عده ای ازسیاستمداران موج آمد آمد گروهی پناهجویان را "جابجایی اقوام" تلقی نموده و پیش بینی میکنند که عین تأثیرات مخرب را خواهد داشت همچون جابجایی اقوام که درعهد قدیم باعث سقوط امپراطوری روم شد. هراس از بی موازنه شدن سیستم تأمینات اجتماعی مستقر در اروپا نزد عده زیادی از دولتمرداران وسیاسیون ایجاد شده است. از جانب دیگرغرق شدن بیش از ۲۰۰۰ تن از پناهجویانی که با کشتی های ماهیگیری درگروههای صد ها نفری از ساحل لیبیا به آبهای نزدیک به سواحل جزایر ایتالیا، بیک معضله برای دول اروپایی بدل شده است. این دول اصولاً خواستار سد کردن راه برپناهجویان اند اما از تأثیرات منفی این وضع بالای محیط زیست و افکارعامه که بهر حال عدم کمک به انسانهای در حال غرق شدن را نمی پذیرد، هراس دارند. نخست عده از احزاب چپگرای طرفدارپناهنده وبعده رهبر کاتولیکهای جهان با توجه به غرق شدن عده زیادی از پناهجویان در بحیره مدیترانه به دول اروپائی هشدار دادند که نگذارند این بحیره به یک قبرستان بزرگ مبدل گردد. طی ۴ ماه گذشته سران دول عضو اتحادیه اروپا بارها گردهم آمده اند تا راه حلی برای این مشکل بیابند اما به اقدامات جزوی واکثراً نا مؤثر بسنده کرده اند. بطورمثال دول مذکوردر آخرین گردهمائی خود، تصمیم به احیای عملیات نجات توسط گزمه های بحری وهوایی در مسیر لیبیا-ایتالیا اتخاذ نمودند. از هر کشتی ده ها پناهجو تلف گردیده وبقیه به مراکز موقتی بودوباش درجزایر ایتالیا انتقال داده میشوند. اما دول اروپایی نتوانسته اند بالای تقسیم مسؤولیت بررسی درخواستهای پناهندگی این تازه وارد ها به توافق برسند. هراس از به اصطلاح "جابجایی اقوام" بطور مثال دیوید کامرون صدراعظم انگلستان را واداشت تا گروه های پناهجویان را "فوج زنبورها" نامیده واطهار نماید که سرحدات انگلستان بروی آنها بسته خواهد ماند. کامرون بالای فرانسه فشار آورد تا مراکز تجمع پناهجویان عازم انگلستان در جنگلات کاله را از میان بردارد. همزمان با آن زنگهای خطر در هالند وبلژیک بصدا درآمد. زیرا امکان آن وجود دارد که بنادر بحری روتردام یا انتورپن به عوض کاله به مرکز تجمع پناهجویانی تبدیل گردد که خواهان سفر به انگلستان میباشند. آقای جامیون وزیر داخله بلژیک اعلام نمود: "بنادر بحری ما نباید به کاله جدید تبدیل شوند" واز اتخاذ اقدامات وقایوی خبر داد. مسیر ترکیه-یونان که اکثر افغانها نیز از آن استفاده میکنند یک مسیر پر خطر ودرواقع طولانیست. چه پناهجویان با مشاهده شرایط دشوارزندگی وبرخورد غیر انسانی پولیس در یونان ناگزیر اهداف دور تری در اروپای شمالی را برای خویش تعیین میکنند. محبوس ساختن ودونیم هزار پناهجو درمیدان وزیرزمینی یک استادیوم سپورت توسط مقامات جزیره KOS بدون توزیع آب ونان وثبت نام آنها صرف توسط سه نفر پولیس، مثالیست از چگونگی برخورد پولیس در جزایریونانی نزدیک به ترکیه. در KOS تحت همین شرایط به پناهجویان سوریه امتیاز و اولویت داده میشود و مخالفت افغانها با این وضع، درگیری با سوریه ای ها را سبب شد. انعکاس وسیع خبر سوء رفتارمقامات KOS در رسانه ها، باعث آن شد که یک کشتی بزرگ تفریحی یونانی برای اسکان موقت پناهجویان به KOS فرستاده شود. اما صرف به

پناهجویان سوریه اختصاص یافت. حالانکه در بسیاری نقاط افغانستان و عراق وضع بهتر از سوریه نیست. پناهجویان باید بعد از طی این مراحل و محرومیتها برای رسیدن به اروپای شمالی از سوراخ سوزن یعنی کنترل توسط پولیس کشورهای مختلف اروپای شرقی، مرکزی و غربی عبور کنند. کشورهای مجارستان و کرواسی سرحدات خود را بطور امتحانی بروی پناهجویانی که از یونان عازم اروپای شمالی میشوند می بندند. درحالیکه تجارب گذشته نشان داده است که بستن سرحدات راه حل نیست.

در مجموع تیوری "جابجا شدن اقوام" و مقایسه وضع فعلی با حالتی که سقوط امپراتوری روم را در پی داشت، غیر واقعبینانه و غیر علمی است. غیر واقعبینانه بخاطر اینست که رابطه اوج گیری بحرانهای بشری ناشی از جنگها و تشنجات در افغانستان شرق میانه و آفریقا، یعنی علل اساسی سرآزیر شدن پناهجویان از سوریه، افغانستان، لیبیا، عراق و سومالیا را نادیده میگیرد. غیر علمی بخاطر اینست که اروپای امروز را با اروپای عصر سقوط امپراتوری روم قابل مقایسه میداند. ارقام احصایوی ثابت میسازد که هراس خلق شده از جانب نیروهای راستگرا و محافظه کار بی اساس میباشد. اگر مجموع پناهجویان که طی سال جاری به اروپا داخل شده اند را بر مبنای گزارش مؤرخ ۱۷ اگست نیویارک تایمز به تعداد ۲۵۰۰۰ تخمین کنیم، این رقم در مقایسه با نفوس مجموعی اتحادیه اروپا (۷۴۰ میلیون) رقم کوچک تر از نیم فیصد آنرا تشکیل میدهد. آیا این کمیت کوچک که برای حفظ حیات خودقانع به امکانات حداقل است، قادر خواهد بود "سیستم تأمینات اجتماعی اروپا" را برهم زند؟ پس حالت کشور کوچک لبنان که تعداد پناهجویان سوریه مساوی به ۳۰ فیصد نفوس آنست، چه خواهد بود؟

اگر اروپا از سرآزیر شدن پناهجویان هراسان است باید اعم خود را صرف حل تشنجات و جمع نمودن بسترهای جنگ گرم جنگ و خاتمه دادن به پدیده های نظیر طالبان، داعش و القاعده کند. بیشترین تعداد پناهجویان مربوط کشور سوریه میباشد. کشورهای بزرگ اروپایی به نحوی از انحا در گرم نگهداشتن جنگ سوریه سهیم اند. اگر دیپلماسی غربی در جهت حل صلح آمیز این جنگ نیابتی بین المللی خانمانسوز کمک کند، کمک بزرگی به کم شدن فشار بالای سیستم بین المللی پناهندگی و به گفته Dimitris Avramopoulos "بدترین بحران پناهندگی در اروپا بعد از جنگ جهانی دوم" خواهد کرد. در رابطه با افغانستان اروپا میتواند با کاربرد دیپلماسی فعال دولت متجاوز پاکستان را که از سال های طولانی بدینسو در افغانستان جنگ نیابتی علیه مردم این کشور را از طریق تروریست های بومی و خارجی به پیش میبرد و افغانها را وادار به ترک کشور شان میسازد، مورد فشار واقعی دیپلماتیک و وضع تعزیرات اقتصادی و نظامی در چوکات شورای امنیت موسسه ملل متحد قرار دهند، پاکستان بدون شک به زانو در می آید. توقف صدور مرگ و آتش از پاکستان به افغانستان باعث توقف سرآزیر شدن پناهجو از افغانستان به اروپا خواهد شد.

ب: آمدن تعداد زیاد پناهجویان به کشور های اروپای شمالی محدود بودن ظرفیت تسهیلات موجود برای رسیدگی به امور پناهندگی، تحصیل، مسکن و غیره را به وضاحت به نمایش گذاشت و باعث سراسیمه شدن مقامات ذیربط شد. بعضاً مقامات قصداً و برای دلسرد سازی پناهجویان از توسعه دادن و اصلاح تسهیلات خود داری نموده تعداد زیاد را در کمپ کوچک جابجا میکنند و وضعی را بوجود می آورند که یک نمونه آن کمپ ترانزیت در اتریش است. درین کمپ که اساساً گنجایش ۴۸۰ نفر را دارد، به ۵۰۰۰ نفر جا داده شده است. وضع این کمپ از جانب سازمان عفو بین المللی شرم آور خوانده شد. البته نباید فراموش کرد که مردم محلی نیز اکنون آمادگی کمتری برای پذیرش پناهجویان در محل خویش نشان میدهند. دول اروپائی تحت نام مبارزه با بحران اقتصادی که از سال ۲۰۱۱ بدینسو در اروپا موجود است، پیوسته دست به صرفه جویی در خدمات اجتماعی و کسر تسهیلات اقشار نا دار زده است. درحالتیکه کارد به استخوان مردم رسیده نیروهای راستگرا و ضد خارجی چنین تبلیغ میکنند که فشار ناشی از سرآزیر شدن ده ها هزار پناهجوی جدید به اروپا، باعث سقوط کامل سیستم تأمینات مورد نیاز مردم خواهد شد. نیروهای ضد خارجی پناهجوی متعلق به کشورهای اسلامی را غیرقابل اعتماد از لحاظ امنیتی معرفی میکنند. سیاستمداران احزابی که معمولاً از حقوق پناهجویان طرفداری میکنند، سکوت اختیار کرده اند. میتوان گفت که روحیه عدم تمایل به پذیرش پناهجویان جدید (آنهم از کشورهای اسلامی) در بین بخشی از مردم نیز موجود است. بهمین جهت جستجوی مقامات موظف به اسکان پناهجویان به مقاومت بر میخورد. دولتمردان در اروپا از ترس عواقب انتخاباتی آن نمیخواهند تازه واردان را بشکل آبرومندانه پذیرایی کنند. این حالت آبروی خودشان را نیز به خطر مواجه ساخته است.

درین روزها که هزاران افغان بنا به مشکلات اجتماعی، فشار های سیاسی توسط گروه های مسلح مخالف، بیکاری و نداشتن دورنمای بهتر، برای اخذ پاسپورت در مقابل ریاست پاسپورت صف میکشند، در اروپا از بزرگترین بحران پناهجویی از جنگ جهانی دوم بدینسو حرف زده میشود. عملیاتیهای نجات پناهجویان از ابحار یا وصف آنکه رسیدن به اروپا را تسریع میکنند اما شکل موقتی و وابسته به اوامر آنی از بروکسل را داشته و علاوئاً هیچنوع اطمینان را برای اخذ اجازه نامه اقامت در کشورهای اروپای شمالی بوجود نمی آورند. از رسیدن به اروپا تا اخذ اجازه اقامت راه دور و درازی را باید پیمود. متأسفانه در شرایط بحرانی کنونی این راه طولانی تر و صعب تر از حالات عادی خواهد بود.

کمیته حقوق بشر فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا (فارو)